

FIȘA DISCIPLINEI

Demografie și sociologia populației

Anul universitar: 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Sociologie și Asistență Socială
1.3. Departamentul	Sociologie și Asistență Socială în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Sociologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Antropologie / Licențiat în sociologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Demografie și sociologia populației			Codul disciplinei	ALM1504		
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. Univ. Dr. VERES Valér						
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof. Univ. Dr. VERES Valér						
2.4. Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	5	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS/Obligativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat (consiliere profesională)					10
Examinări					4
Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Videoproiector, conexiune internet

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	<p><i>C1. Proiectarea și realizarea de cercetări sociologice (culegere, prelucrare și analiză de date sociale) în organizații și comunități, cercetări culturale, studii de piață etc</i></p> <p><i>C1.1. Descrierea conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor utilizate în cercetarea organizațiilor și comunităților</i></p> <p><i>C2 Gestionarea sistemelor de date sociale</i></p> <p><i>C2.3. Utilizarea soft-urilor specifice pentru a rezolva probleme tipice pentru administrarea bazelor de date cu indicatori sociali</i></p> <p><i>C2.4. Construirea și evaluarea indicatorilor sociali relevanți pentru cercetările sociale</i></p>
Competențe transversale	<p>CT1. Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională</p> <p>CT3. Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri online etc) atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională</p>

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: ...
Aptitudini	Studentul este capabil să ...
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru ...

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none">• Cunoaşterea teoriilor, proceselor şi fenomenelor demografice, cât şi noţiunile de bază şi metodele de cercetare în demografia populaţiei• Cunoaşterea teoriilor, proceselor şi fenomenelor de structura si mobilitate sociala, cât şi noţiunile de bază şi metodele de cercetare în stratificarea populaţiei
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none">• Punerea în discuţie a fenomenelor demografice contemporane privind populaţia lumii, a Europei,• Punerea în discuţie a fenomenelor sociale contemporane privind structura sociala lumii, a Europei, a României şi a comunităţii maghiare din România• Iniţierea studenţilor în noţiunile de bază şi metodele de cercetare în structura si mobilitatea populaţiei.• Dezvoltarea capacităţilor de căutare, accesare, selecţie, interpretare, producere, sistematizare, comunicare şi utilizare a datelor statistice.• a României şi a comunităţii maghiare din România• Iniţierea studenţilor în noţiunile de bază şi metodele de cercetare în demografia populaţiei.• Dezvoltarea capacităţilor de căutare, accesare, selecţie, interpretare, producere, sistematizare, comunicare şi utilizare a datelor statistice şi demografice.• Dezvoltarea deprinderilor privind elaborarea unei lucrări empirice.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
I. Introducere, Prezentarea cursului. noțiuni de bază	Prelegere orală cu secțiuni interactive.	
II. Surse de date in demografie. Recensământul. Caracteristicile si istoricul.	Expunere combinată cu metode activ-participative	
III. Numărul și structura populației din România și Transilvania înaintea recensămintelor moderne	Expunere combinată cu metode activ-participative	
IV. Numărul și structura populației din România și Transilvania pe baza recensămintelor moderne; Densitatea populației, rata de creștere.	Expunere combinată cu metode activ-participative	
V. Noțiunea și măsurarea natalității	Expunere combinată cu metode activ-participative	
VI. Teorii și tendințe privind fertilitatea mondială	Expunere combinată cu metode activ-participative	
VII. Evoluția natalității și a fertilității din România	Expunere combinată cu metode activ-participative	
VIII. Mortalitatea (noțiuni, tendințe românești și mondiale, explicații)	Expunere combinată cu metode activ-participative	
IX. Tabela de mortalitate și speranța de viață.	Expunere combinată cu metode activ-participative	
X. Nupțialitatea (noțiuni, evoluția nupțialității)	Prelegere orală cu secțiuni interactive.	
XI., Teorii explicative privind formarea, stabilitatea și desfacerea casatoriilor (tendințe mondiale, explicații)	Expunere combinată cu metode activ-participative	
XII. Divorțialitatea, desfacerea căsătoriei	Expunere combinată cu metode activ-participative	

XIII. Migrația. Migrația internă și internațională. Tendințe și explicații	Expunere combinată cu metode activ-participative	
XIV. Evoluția migrației interne din România	Prelegere orală cu secțiuni interactive.	
Bibliografie Andorka R.: Gyermekszám a fejlett országokban 70-120 Klinger A.: Demográfia, KSH, Budapest 1997. Muresan C.: Evolutia demografică a României, Mortalitatea, 139-160 (a României halandóság alakulása) Rotariu T.: Demografie și sociologia populației, Polirom, 2004. Rotariu T-Dumănescu L.-Hărăguș M.: Demografia României, Polirom, 2017. Spéder Zs-Kapitány B (ed.) Demográfiai portré, KSH-NKI, Budapest, 2021 Veres Valér: Demográfia és népességszociológia. Presa Univ. Clujeană, Cluj, 2006 Veres Valér: Népegykelet és nemzetiség. Presa Univ. Clujeană, Cluj, 2015 Veres V. Az erdélyi magyarok demográfiai változásainak három évtizede: fókuszban a természetes népmozgalom és az előregedés, Erdélyi Társadalom (2023). 21 (2) 9-41. Van de Kaa: A második demográfiai átmenet elmélete Európában. Web 8-9/2001 Trebici, Vl.: Demografia, Nuptialitatea în România ,188-199.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
I. Studiul surselor demografice. Criteriile de elaborare a lucrării de seminar II. Teorii populationiste și criticile lor III. Analiza empirică a nasterilor și al fertilității. Exerciții IV. Politici pronataliste și avortul V. Calcul indicilor mortalității, analiza fenomenului în Europa VI. Elaborarea tabelii de mortalitate VII. Evoluția speranței de viață în Europa VIII. Contextul sociodemografic al constituirii, legiferării și ale destrămării cuplurilor Exerciții. IX. Trendurile migrației internaționale în Europa X. Dezvoltarea metodologică și proiectarea demografică XI. Politici demografice XII. Politici familiale XIII. Prezentarea lucrărilor de seminar -XIV. Evaluare lucrărilor de seminar și a prezentărilor a la seminar	Prezentare, lectură bibliografie, discuții interactive, exerciții, calcule în EXCEL, elaborare lucrare empirică, prezentare lucrare	
Bibliografie Richtariková: Második demográfiai átmenet zajlik Kelet-Európában? Régió, 1/2001, R Melegh Attila – Őri Péter (2003): A második demográfiai átmenet elmélete. In: Spéder Zsolt (szerk.): <i>Család és népesség – itthon és Európában</i> . Budapest, KSH NKI – Századvég. p. 495–523. A népesség számának alakulása, népesség növekedése és népsűrűség Kiziak et al: Demográfiai kiegyensúlyozatlanság: Szubszahara-Afrika a világ népesedési irányával szemben halad, http://afrika.csaladtervezes.eu , El. Kaiser Ferenc A túlnépesedés és globális biztonsági kihívásai. In Biztonságpolitika (El.) B Kapitány Balázs: Kárpát-medencei népszámlálási körkép, Demográfia, 2013. 56. évf. 1. szám, 25–64. (El) Venczel József: Székely népfölösleg, In: Erdélyi föld, erdélyi társadalom, 101-122, Pl, R <i>România népességszáma és összetétele a XX.-XXI. századi népszámlálások alapján, megyei és helyi szinten – adatbázisok és internetes elérhetőség</i> Kamarás Ferenc: A termékenység alakulása és befolyásoló tényezői in: Népesedés és népességpolitika (http://www.c3.hu/scripta/szazadvég/16/kamaras.htm#legyzet) Ghețău, V.: <i>Evolutia fertilității în România, Viziunea longitudinală ..., 1997, 31-40. (El)</i> Spéder Zs- Veres V: Gyermekvállalási szándékok, családnagyság . In: Párhuzamok, 2009, 75-86		

- Spéder Zs- Kapitány B: Gyermek, vágyak és tények (Gyermekvállalási szándék és gyakorlat), Műhelytanulmány KSH NKI, 2012, 69-84 old
- Gyurgyik L -Kiss T. Születésszámok és a termékenység alakulása 1992–2007 között, In: Párhuzamok és különbségek 2010.76-84.
- S. Molnár Edit: Házasságon kívüli születések a XX. század utolsó évtizedében. In: Népesedés és népessépolitika 65-85 Gyermekvállalás és munkakerőpiac/ családtervezés (HR)
- Blaskó Zsuzsa Három évig a gyermek mellett – de nem mindenáron. A közvélemény a kisgyermekes anyák munkába állásáról, In: A családi értékek és a demográfiai magatartás változásai (szerk Pongrácz T.) KNH-NKI, 2011/1. (El)
- Drjenovszky Zsófia: Születési szabadság hosszának vizsgálata az első gyermek vállalását követően, Szociológiai Szemle 2009/3, 116–146 (El)
- Forray-Cserti et al A cigány- roma fiatalok munkaerőpiaci esélyei, PTE, Pécs, 2007
(nevtud.btk.pte.hu/files/tiny_mce/Romologia/Kutatas%20.../tanulmany.doc)
- Haragus, Mihaela: Early motherhood in Romania: associated factors and consequences, Revista de cercetare si interventie sociala, 2011, vol. 32, pp. 63 – 85 (El)
- Családtervezés, abortuszpolitika, munkaerőpiac ()
Születésszabályozás: ösztönző politikák és egyéni fékek?
Abortusz-statisztikák elemzése
- G. Kligman: Politica duplicității (Abortuszpolitika története Romániában), 58-82, MWK
- Libor Stloukal: A közép- és kelet-európai „abortusz kultúra” megértése, Régió, 1/2001, R
- Haragus, Mihaela: Early motherhood in Romania: associated factors and consequences, Revista de cercetare si interventie sociala, 2011, vol. 32, pp. 63 – 85 (El)
- Halandóság, halálozások és egészségi állapot
- Fr. Mestlé: Halandóság Kelet- és Nyugat Európában: növekvő különbségek, Régió 1/2001, El
- Józan Péter: Válság és megújulás a második világháború utáni epidemiológiai fejlődésben Magyarországon, In: Józan P, Jelentés a demográfia állapotáról és a népesedési viszonyokról, 162-170 (El)
- Elekes Zsuzsanna: Az alkoholfogyasztás és az alkoholt fogyasztók jellemzői. In: Család és népesség – itthon és Európában 374-404 Pl
- Anderson, Peter és Baumberg, Ben: Alkohol Európában Népegészségügyi perspektívából, Institute for Alcohol Studies, UK, 2006 (El)
- Daróczy Etelka: A várható élettartam Magyarországon európai összehasonlításban. In: Család és népesség – itthon és Európában 281-318 MWK
- KOVÁCS KATALIN – BÁLINT LAJOS: Halandóság, Demográfiai portré 2018 149-172 (El)
- Rotariu Traian: Demografie și sociologia populației. 2004, Inegalitatea șanselor în fața morții, 157-172.
.A házasság, az élettársi kapcsolat munkaerőpiaci kontextusa
Gyakorlatok: a házasságkötések és válások mutatóinak kiszámítása
- Bukodi Erzsébet: A házasság és az élettársi kapcsolat közötti választást meghatározó tényezők. In: Család és népesség- Itthon és Európában (szerk. Spéder), 168-192, MWK
- Pilinszki Attila, A munka és a párkapcsolati instabilitás összefüggése, *Kultúra és közösség*, 2015/I.
(<http://www.kulturaeskozosseg.hu/pdf/2015/1/04.pdf>)
- Pongrácz Tiborné A Párkapcsolatok jellegzetességei Erdélyben és Mo-n. In: Párhuzamok 2009. MWK, El.
- Rotariu-Voineagu (2012) Flexibilitatea pieței muncii și reconcilierea cu viața personală, Grupuri vulnerabile. In: Inerție și schimbare, 64-72 (El)
- XI. A nemzetközi vándorlás trendjei Európában
- J. Salt: Az európai migrációs térség, Régió, 1/2001, R
- Horváth I.: Az erdélyi magyarság vándorlási vesztesége 1987-2001 között. In: Népesedési folyamatok az ezredfordulón Erdélyben, Konferencia-kiadvány 2004 61-90, MWK
- Gödri Irén: Etnikai vagy gazdasági migráció? Az erdélyi magyarok kivándorlását meghatározó tényezők az ezredfordulón. Erdélyi Társadalom 1/2004. MWK
- XII. A demográfiai előrejelzések sajátosságai, nepesedéspolitiká
- Hablicsek L. – Tóth Pál Péter –Veres Valér : A kárpát-medencei magyarság demográfiai helyzete és előreszámítása. Kutatási Jelentések 78/2005, 71-90.
- Ghetau V: Declinul demografic al României: ce perspective? Sociologie Românească, Volumul II, Nr. 2, 2004 (El)
- Rotariu T—Mezei E.: Ipoteze privind evoluția viitoare a populației și rezultatele proiectărilor In: Inerție și schimbare,

18-27 (2012).

Kiss Tamás: Erdélyi magyarok népesség előrejelzése in ErdélyStat vagy: . Népesedési perspektívák. Egy regionálisan bontott előreszámítás főbb következtetései In: Gyurgyik-Kiss: Párhuzamok és különbségek 2010(El)

Tárkányi Ákos: Népesedéspolitika Nyugat- és Észak-Európában. N-n

Ioan Mărginean: Oportunitatea politicilor demografice in România. CALITATEA VIETŢII, XII, nr. 1-4, 2000, p. 3-6.,

www.iccv.ro/romana/revista/rcalvit/pdf/cv2000.1-4.a01.pdf (EL)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Studentii vor observa problemele demografice ale României și a lumii; își vor însuși utilizarea datelor; vor învăța să folosească ratele și indicii. Se va urmări respectarea regulamentului antiplagiat.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea și înțelegerea principalelor noțiuni și teorii și metode, indici	Examen oral	70%
10.5 Seminar/laborator	Prezentare de studii la seminar	conținut, claritate, coerență în prezentare	30%
	Elaborare și prezentarea lucrării de seminar; corectitudine, conținut, claritate, coerență în prezentare	Prezentare, discutare bibliografie de seminar, 2 lucrări de specialitate	

10.6 Standard minim de performanță

- Participare la cel puțin 50% din cursuri și seminarii
- Pentru nota minimă, studentul trebuie să acumuleze cel puțin 45% din punctajul de la nota examenului, respectiv să îi fie predate/prezentate 50% din temele de seminar. In cazul nerealizării acestor condiții, studentul nu va putea promova examenul.
- Plagiatul sau compilarea din diferite resurse atrage după sine neacceptarea referatului

Pentru promovarea examenului: studentul trebuie să obțină minim 5 puncte din max. 10 p

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data completării:
24. 04. 2025

Semnătura titularului de curs

Dr. VERES Valér

Semnătura titularului de seminar

Dr. VERES Valér

Data avizării în departament:
06. 05. 2025

Semnătura directorului de departament

Dr. LÁSZLÓ Éva